

ICTMEDIA vüz vüze

Enis Yavuz YILDIRIM

CEZA VE TEVKİFEVLERİ GENEL MÜDÜRÜ

Türkiye dijitalleşme yolunda önemli projeleri hayata geçiriyor. Bunlardan biri de **Akıllı Teknolojilerin Ceza İnfaz Kurumlarına Entegrasyonu Projesi** yani kısa adıyla ACEP. Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü tarafından hayata geçirilen proje ile tutuklu ve hükümlüler yakınlarıyla görüntülü görüşme yapabiliyor. Birçok yenilikçi uygulama içeren proje dünyanın da ilgisini çekiyor. **Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürü Enis Yavuz YILDIRIM**, Türkiye'nin akıllı teknolojileri hükümlü ve tutukluların yaşam alanlarına sokan ilk ülke olduğunu söyledi. Yıldırım'a göre halihazırda Türkiye'de uygulanan proje dünyaya model olabilecek bir nitelikte. **ICT MEDIA TV Youtube kanalında yayınlanan Açık Açık Programı'na** konuk olan **YILDIRIM**, **Murat PEHLİVAN**'ın sorularını cevaplandırdı.

► Dergimizde özetine yer verdiğimiz programın tamamını **ICT MEDIA TV youtube kanalından** izleyebilirsiniz.

Murat PEHLİVAN: Sayın Yıldırım, Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü hakkında bize biraz bilgi verir misiniz? Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü ne yapar? Ne tür hizmetler verir?

Enis Yavuz YILDIRIM: Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü, Adalet Bakanlığı bünyesinde oluşturulmuş en eski genel müdürlüklerden birisi olarak resmi kuruluş tarihi 1923 gibi yani Cumhuriyet'in kuruluşu gibi gözükse de aslında fonksiyonu ve teşkilat geçmişi itibariyle çok daha eskilere dayanan, Osmanlı'dan bu yana gelen köklü bir teşkilattir. Cezaların infazını sağlayacak bir teşkilata olan ihtiyaç aslında hukukla beraber oluşmuştur. Çünkü siz özellikle ceza yargılamasında devletler vatandaşta ceza verme yetkisini kullanırken bu cezayı yerine getirecek bir mekanizmaya da ihtiyacınız vardı. İşte bu mekanizmayı, bu görevi karşılayacak olan ceza infaz sistemidir. Bunun ismi

tarikh içerisinde zaman zaman değişmiştir. Bugün Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü olarak vücut bulmuştur. Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü temelde ne yapar? Ceza mahkemeleri tarafından verilmiş olan özellikle hürriyetin kısıtlanmasına dair kararları, bunun dışındaki tedbir kararlarını, mahkemelerce verilmiş olan mesela tutuklama kararlarını infaz eden birimdir.

Ayrıca özellikle 2005 yılından sonra hukuk sistemimize girmiş olan Denetimli Serbestlik Müdürlükleri aracılığıyla da yine cezaların infazının bir kısmını tamamlamış olan mahkumların dışarıda geçirdikleri süreleri denetim altında geçirmeleri açısından yapılan hizmeti de Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü çatısı altına toplamıştık. Yine çeşitli mahkemelerce verilmiş yurt dışına çıkmama, bulunduğu yeri terk etmeme gibi tedbir kararlarını, belli yerlere

ICTMEDIA VÜZ VÜZE

yaklaşma yaşağı gibi tedbir kararlarını da Denetimli Serbestlik Müdürlükleri aracılığıyla Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü takip eder. Dolayısıyla ceza alanında mahkemelerce verilmiş olan her türlü hükmü ve tedbiri Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü infazı anlamında takip eder. Elbette bu infazın içerisinde yapılması gereken faaliyetler de genel müdürlüğümüzün işgal sahasını oluşturur.

Murat PEHLİVAN: Ceza ve Tevkifevleri'nin önemini anladık. Yaptığı işin ne kadar kıymetli olduğunu hissettik. Şimdi dünya dijitalleşiyor. Türkiye'de bu konuda çok iyi bir noktada, özellikle e-devlet uygulamaları kapsamında. Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü olarak dijital dönüşümün neresindediniz, bu konuda neler yapıyorsunuz?

Enis Yavuz YILDIRIM: Şimdi Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü'nün dijital sahaya olan ilgisini konuşmadan önce biraz bu işin sosyallığından bahsetmek lazım. Bizim infaz sistemimizin 2000'li yılların başından itibaren yaşadığı reformu, değişim-dönüşümü belki birkaç cümleyle konuşmak gerekiyor.

Çünkü Türkiye'de ceza infaz alanında, çağdaş ceza infaz rejimlerine özgü anlayışa uygun olarak ceza infaz kurumlarında bulunan hükümlü tutukluları cezaevinde tutup bunu başarı sayan anlayıştan çok daha öte artık ceza infaz kurumlarında bulunan hükümlü tutukluları hayata

hazırlamaya amaç edinen, sosyal hayata daha sağlıklı bireyler olarak kazandırma-yı amaç edinen bir hüviyete bürünmüştür. Böyle bir amaç çerçevesinde genel müdürlüğümüz, infaz hizmetlerini yerine getirmeye başlamıştır. Bu bir anlayış devrimidir tabii. Bu anlayış devrimini gerçekleştirirken yine şüphesiz altyapının buna uygun hale gelmesi gerekiyordu. Bunun için de fiziki yapıları değiştirmek gerekiyordu.

Sizler de bilirsiniz ki Bayrampaşalarda, Ulucanlar'da, bir koğuşunda 250 kişinin kaldığı Buca ya da Diyarbakır E tipi cezaevinde modern infaz uygulamalarını ya da dijital dönüşümü yapmamanız olmaz. Bu altyapı üzerine inşa edemezsiniz. O yüzden önce fiziki altyapıyı modern infazın anlayışına uygun olarak düzeltmek gerekiyordu. Çok pahalı bir işti ve getirisi olmayan bir işti. Ceza infaz kurumu yapmanın kamusal anlamda da siyasal anlamda da bir getirisi yoktur. Tam tersine eleştirilirsiniz. Ama ceza infaz kurumları hastaneler gibidir. Hastaneleri daha çok insan hastaneye girsin diye yapmazsınız. Hastaneye bir şekilde düşerseniz daha insani zeminde hizmet alabilirsiniz diye yaparsınız. Ceza infaz kurumları da böyle. Daha insani hizmet edebilmek için yapıyoruz ceza infaz kurumlarını ve çok sayıda ceza infaz kurumu bu anlayışla yapıldı. Kampüs sistem şekliyle yapıldı. İkinci aşama bu konuda, mevzuatın buna uygun hale getirilmesiydi. 2005 yılında ceza

adalet sistemindeki reform çalışmalarıyla da uygun hale getirildi. Üçüncü aşama, bu mevzuatı uygulayacak, bu binalarda infaz anlayışındaki dönüşümü hayata geçirecek personelin dönüştürülmesiydi. Ve bu aşamayı da Türkiye'nin çeşitli yerlerinde kurulu olan 5 eğitim merkezimizle gerçekleştirmiş olduk. Personelimize ceza infaz kurumlarında yaptıkları hizmeti, insan onuruna uygun bir şekilde, insan haklarını odağına alan bir anlayışla yapabilecekleri eğitimleri bu eğitim merkezlerimizde verdik. Ancak dünyanın her yerinde, batıdaki gelişmiş sistemlerde de ceza infaz sistemi diğer birçok sistemde olduğu gibi yerinde durmuyor. Sürekli bir gelişim içerisinde.

Dünyadaki teknolojik gelişmelerden, dijital dönüşümden ceza infaz sistemi de payına düşeni alıyor. Biz de Türkiye olarak özellikle ceza infaz kurumlarında az önce ifade ettiğimiz amacı gerçekleştirebilmek adına teknolojiyenin ne kadar istifade edebiliriz, dijital dönüşümden ne kadar yararlanabiliriz arayışı içerisindeyiz. İşte bu süreçlerde önümüze bazı alternatifler, bazı fırsatlar çıkmaya başladı.

Tabii ki dünyadaki teknolojik gelişmeleri de takip ederken. Biz öncelikle sizin de bildiğiniz gibi yargı olarak bu teknolojik dönüşümden, yargının bütünü olarak UYAP sistemiyle istifade ettik. UYAP sistemi dünyadaki en kapsamlı, en muazzam bilişim sistemi yargı sahasında kurulu olan.

Murat PEHLİVAN: Sanıyorum tek olsa gerek.

Enis Yavuz YILDIRIM: Ve halen daha tek olma özelliğine sahip. Yurt dışından birçok ödül alan ödül avcısı bir proje UYAP. Halen daha kendini geliştiren, her gün yenilenen, üzerinde çalışılan, kapsamı genişleyen bir sistem. Dolayısıyla UYAP, yargı içerisinde dijital dönüşümden istifade etmek isteyen diğer tüm altyapılara destek veren bir çatı. Bizim için bir şans, bir fırsat. Biz ceza infaz sistemi içerisinde bu çatı altında çeşitli uluslararası ziyaretlerde de daha basit modellerini gördüğümüz, hükümlü tutukluları dijital alandan nasıl yararlandırabiliriz arayışına girdik. 2016'da 2017'de özellikle kantinlerden sipariş verilmesi, kütüphaneden kitap siparişinin verilmesini, aileyle görüntülü görüşmenin dijital imkanlardan istifade ederek ne şekilde yapılabileceğini arkadaşlarımızla fikri zeminde tartışmaya başlamıştık.

Murat PEHLİVAN: ACEP projesi de buradan mı çıktı?

Enis Yavuz YILDIRIM: ACEP projesini de hazırlayan fikri zemin buralardan geliyor.

Murat PEHLİVAN: Genel Müdürüm o zaman ACEP projesinden devam edelim.

Enis Yavuz YILDIRIM: Tabii. Burada bu tartışmaların hepsinin zemininde şu var. Evet, teknolojiyi kullanalım. Evet, teknolojiye maksimum istifade edelim. Türkiye Cumhuriyeti Devleti güçlü bir devlet. Türkiye Cumhuriyeti Devleti bu fırsatlardan, sizin de az önce ifade ettiğiniz E-Devlet projesinin cesameti itibarıyla de söylüyorum, güçlü bir şekilde istifade ediyor. Ancak fırsatlardan istifade etmenin ya da teknolojiyi kullanmanın daha önünde bir şey var bizim için. İnsana dokunmak. Bu teknolojiyi ceza infaz kurumlarında bulunan hükümlü

Ceza infaz kurumu yapmanın kamusal anlamda da siyasal anlamda da bir getirisi yoktur. Tam tersine eleştirilirsiniz. Ama ceza infaz kurumları hastaneler gibidir. Hastaneleri daha çok insan hastaneye girsin diye yapmazsınız. Hastaneye bir şekilde düşerseniz daha insani zemine hizmet alırsınız diye yaparsınız. Ceza infaz kurumları da böyle. Daha insani hizmet edebilmek için yapıyoruz ceza infaz kurumlarını ve çok sayıda ceza infaz kurumu bu anlayışla yapıldı. Kampüs sistemiyle yapıldı.

ve tutukluların iyileştirilme süreçlerine, aileleriyle yaşamlarının dağılmadan bu infaz sürecini atlatabilmeleri süreçlerine nasıl katabiliriz? Temel meselemiz oydu. Yani insandan hareket etmediğiniz hiçbir proje aslında sonuç olarak çok başarılı olamıyor. O yüzden insana dokunacak, insandan hareket edecek projelere ihtiyacımız var. Bu sahada da öyle.

Murat PEHLİVAN: Dijitalleşme de olsa insana dokunmamız lazım.

Enis Yavuz YILDIRIM: Dijitalleşmenin de amacı insandır bana göre. Dijitalleşmeyi dijitalleşelim diye yaparsanız sonuçta bir verimlilik elde edemiyorsunuz. Bu noktada bizim de çıkış noktamız insandır.

Murat PEHLİVAN: ACEP projesi ne zaman başladı?

Enis Yavuz YILDIRIM: ACEP projesi teknik olarak 2018'de başladı. Ve tabii burada özellikle güçlü bir teknoloji kul-

ICTMEDIA VÜZ VÜZE

lanmak durumundaydık. O yüzden güçlü yol arkadaşlarına ihtiyacımız vardı ACEP projesinde. Bu noktada da Türkiye'nin övünç duyduğu kurumlardan, Türkiye'nin birikimi olan Türk Telekom ile yol arkadaşlığı yaparak ACEP projesine başlamış olduk. Projede çıkış noktamız hükümlü ve tutukluların aileleriyle iletişimlerini daha sağlıklı bir zeminde ve görsel unsurlarda kullanarak temin etmekte. Çıkış yolu, çıkış noktası burası oldu.

Murat PEHLİVAN: Günümüzde çok kullanılan bir kavram var: Yerli ve milli. ACEP Projesi yerli ve milli midir? Bu projenin yurt dışında örnekleri var mı? Biraz daha somutlaştırmanızı istihram edeceğim. Projenin teknik altyapısını ifade ettiniz. Türk Telekom'un kurduğunu söylediniz. Bu proje kapsamında kullanılan akli teknolojiler nelerdir?

Enis Yavuz YILDIRIM: Şimdi tabii ACEP Projesi'nin altyapısını oluşturan o fiziki yapılar oluşturulurken, özellikle az önce konuşmamızın, sohbetimizin başında ifade ettiğim UYAP sisteminin kazanımlarından istifade ettik. Bizim binalarımızda teknolojinin girmesi UYAP sistemiyle beraber, bilişim altyapısının oluşturulması UYAP sistemiyle beraber olmuştur. Dolayısıyla biz dünyadaki birçok kuruma birçok kuruluşa göre, bu alanda faaliyeti gösteren kuruluşa göre biraz daha önde girdik meseleye. Bu sistem oluşturulurken de tabii ki infaz alanı da diğer ilim sahalarında olduğu gibi, gelişmiş ülkeler içerisinde birbirini etkileyen bir sisteme sahip. Yani nasıl ki tıp dünyanın her yerinde üç aşağı beş yukarı birbirini tıp ilmi etkiliyorsa, nasıl ki hukuki müesseseler birbirini etkiliyorsa, ceza infaz alanında da cezaevi yönetimi alanında da sistemler birbirini etkiliyor.

Bizler elbette ilham aldığımız çalışmalar gördük bu süreçlerde ama bunların hiçbirisi bizim için hedef olmadı. Bu konuda çalışan ekibimiz, Türkiye'ye uygun bir sistem ve diğer gördüklerinin de üstünde bir sistem oluşturma idealiyle yola çıktılar. Bu sebeple Türkiye'de oluşturulmuş olan ACEP ismini verdiğimiz, akıllı teknolojilerin ceza infaz kurumlarında kullanılmasına dair olan projenin çıktısı olan bu sistem, diğer batılı örneklerden çok daha teknolojik olarak da güçlüdür, kapsam anlamında da çok daha güçlüdür ve bir farkımız daha var. Bunu hükümlü

tutukluların yaşam alanlarına sokan ilk ülke olduk. Bu sizin ceza infaz kurumlarında oluşturmanız gereken ciddi bir altyapıyı gerektiriyor çünkü. Az önce batıda yapanlar var mı diye sordunuz. Biz çeşitli uluslararası toplantılarda batılı mevki-daşlarımızla da konuşuyoruz, onlarla da sistemlerimizi karşılaştırıyoruz, evet var. Ancak iki yönüyle bizden farklılar. Bir, sisteme yükledikleri fonksiyonlar birçoğu itibariyle bize göre eksik. Bizim sistemimiz, belki biraz sonra bahsedeceğimiz, sadece bir görüntülü görüşme sistemi değil. İkincisi de birçoğu teknik altyapısı müsait olmadığı için hükümlülerin yaşam alanlarına değil de ortak alanlara bu sistemi taşıyabilmiş durumda.

ACEP sistemiyle, görüntülü görüşme sistemiyle beraber, akıllı cezaevi projesi, biz akıllı teknolojilerin ceza infaz kurumlarında kullanılması diye bunu ifade ediyoruz. ACEP projesiyle beraber kişi artık herhangi bir memurun desteğine ihtiyaç olmadan, az önce ifade ettiğim gibi, haftada belirlenen sürelerle yakınlarıyla görüşebiliyor.

Oysa bu sistemin insana dokunan tarafı herhangi bir personelin gözetimi ya da nezareti olmaksızın kişinin yaşam alanından ailesine ulaşmasını temin etmek. Bu sistem kişinin sevdiklerine ulaşmasını temin ediyor, çocuklarına ulaşmasını temin ediyor. Dolayısıyla bizim sistemimizde kişiyi ailesinden koparmış olmuyorsunuz. Biliyorsunuz siz de sosyal çevrenizden görmüşsünüzdür, duymuşsunuzdur.

Ceza infaz kurumlarına girdikleri için ailesi dağılan birçok insan var ya da ailesini kontrol edemeyen ya da ailenin bütünlüğünü kaybedenler var. Oysa her akşam ya da haftada birkaç gün ailenizle ortak yaşadığınız eve misafir olduğunuzu düşünün ya da o eve gidebildiğinizi düşünün. Görüşme sürelerini eskiden 10 dakikaya-

ken 30 dakikaya çıkardık. Eğer ziyaretçisi gelmiyorsa iki katıyla uyguluyoruz. Burada ailenizle bazı meseleleri istihare edebildiğinizi, konuşabildiğinizi düşünün. Bu ailenin bütünlüğünü sağlamak adına da kişinin sosyal çevresiyle irtibatını canlı tutmak adına da son derece önemli bir kazanımdır diye düşünüyorum.

Murat PEHLİVAN: Verdığınız cevabı biraz daha açayım Genel Müdürüm. Şimdi temel hak ve özgürlükler gözetildiğinde insan onuruna yakışır bir infaz rejimi, aslında hepimizin arzu ettiği bir rejim. Anladığım kadarıyla siz bunun temelini oluşturmuş vaziyettesiniz. Bu perspektiften baktığımızda ACEP Projesi'nin hükümlü ve tutuklulara sağladığı avantajları kısaca anlatır mısınız? Ayrıca deminden beri biz ACEP ACEP diyoruz ama ACEP Projesi'nin açılımını da istihram edeyim. Temelde vatandaş, hükümlülere, ülkemize neler sağlıyor?

Enis Yavuz YILDIRIM: Eskiden ne yapıyorduk? Oradan başlayalım. Bu görüntülü görüşme sistemleri olmadan önce bizim iki çeşit görüş sistemimiz vardı. İlki kapalı görüş sistemimiz. Her hükümlü tutuklunun haftada bir defa eğer bir disiplin cezası yok ise sahip olduğu bir görüşme sistemi. Bir açık görüş sistemimiz vardı. Bu ayda bir defa hükümlü tutuklulara verdiğimiz bir haktr. Ayda bir defa yakınlarıyla temas ederek görüşme imkânı vardı. Bir de üç ayda bir kişi eğer iyi halliliğiyle hak kazanır ise eşi ve çocuklarla yapabileceği özel görüşme hakkı vardı. Bu da kapalı bir alanda eşiyile çocuklarıyla görüşebileceği bir imkandı. Bu da bir ödül olarak düzenlenmişti. Bunun dışında kişi telefonla bildiğiniz sesli iletişim vasıtası olan telefonla görüşme yapılabiliyordu haftada 10 dakika. Çünkü bu görüşmeyi yaptırabilmek için bu kişiyi hükümlüyü kaldığı odadan, koşuşturan bir memurumuz alıyordu. Telefonun yanına götürüyordu. Orada görüşmesini temin ediyordu. Tekrar götürerek odasına teslim ediyordu. Yani bu sonuç itibariyle insan kaynakları gerektiren bir faaliyetti.

ACEP sistemiyle, görüntülü görüşme sistemiyle beraber, akıllı cezaevi projesi, biz akıllı teknolojilerin ceza infaz kurumlarında kullanılması diye bunu ifade ediyoruz. ACEP projesiyle beraber kişi artık herhangi bir memurun desteğine ihtiyaç

olmadan, az önce ifade ettiğim gibi, haftada belirlenen sürelerle yakınlarıyla görüşebiliyor. Böylece görüşme süresini de uzattık, çünkü ekstra bir insan kaynağı ihtiyacı doğurmuyor görüşme süresinin uzatılması, hem de hükümlünün ailesiyle, çevresiyle, sosyal çevresiyle görüşmek için belirlediği kişilerle iletişiminin canlı kalmasını bu vesileyle sağlamış olduk. Bunun sosyal etkileri, olumlu etkileri çok fazladır. Türkiye'de ceza infaz kurumlarında her zaman o mahallenin insanlarını barındıramayabiliyoruz. Bazen başka yerlerde yaşayan ailelerin bir ferdi ceza infaz kurumunda bir başka yerde olmak zorunda olabiliyor teknik sebeplerle. İşte bu görüşme sistemiyle bir defa çok uzaktan sırf görüş yapmak için uzun yollar aşmış gelme ihtiyacını ortadan kaldırmış olduk. Hatta yabancı mahkumlara da yurt dışıyla belli güvenlik sistemlerine uymak kaydıyla aileleriyle görüntülü görüşme imkânı vermiş olduk. Bu içerideki hükümlü tutuklular için son derece önemli bir imkandır, çok kıymetli bir imkandır. Bu aynı zamanda hükümlü tutuklular için içeride dinamik güvenlik anlamında, güvenliğin ve asayişin sağlanması anlamında kaybetmeyi hiç arzu et-

meyecekleri bir imkân sunmak demektir. Dolayısıyla hem doğrudan getirileri olan hem dolaylı getirileri olan bir sistem. Ve en önemli etkisi şu, hükümlü ve tutuklu ailesi ile iletişim içerisinde olduğu zaman, hükümlü ve tutuklu olumlu motive olduğu zaman suçtan daha kolay uzaklaşacaktır. Daha fazla sorumluluk taşıyacaktır. Siz az önce ifade ettiniz hapishaneyi cezaevine çevirdik. Biz artık cezaevi tabirini de kullanmıyoruz. O binalar cezaevi olmaktan da çıkıyor. Artık cezaların sadece infaz edildiği ve hükümlü ve tutukluların bu anlamda iyileştirildiği alanlar olarak biz oraları değerlendiriyoruz.

Murat PEHLİVAN: Peki, hükümlü ve tutukluların aileleri bu sistemi nasıl karşıladı? Sistemin kurulmasından bu yana kaç kişi ACEP projesinden istifade etti? Kaç cezaevimiz de uygulanıyor bu proje? Cezaevindeki hükümlülerin yüzde kaç bu sistemden yararlanabiliyorlar?

Enis Yavuz YILDIRIM: Temel hedefimiz bu faaliyetten tüm hükümlü ve tutuklularımızın istifade etmesi ve tüm kurumlarımıza yaygınlaştırılması. Ancak son derece maliyetli, teknolojik anlamda des-

tek isteyen, çaba isteyen bir alandan bahsediyoruz. Sizler de çok iyi biliyorsunuz, teknoloji çok güzeldir ama maliyeti her zaman çok yüksektir. Bu sebeple biz hem uygulamanın sahada oturması açısından hem sistemin uygulamayı hazmedebilmesi açısından ceza infaz kurumları tek eksenli kurumlar değil. Ceza infaz kurumlarında bir boyutuyla asayiş vardır, bir boyutuyla iyileştirme vardır, bir boyutuyla sağlık hizmeti vardır, bir boyutuyla eğitim vardır. Dolayısıyla çok eksenli kurumlardır ve tüm alanları birbiriyle dengeleyerek götürmemiz icap ediyor ceza infaz kurumlarında. Bu sebeple sistemi yavaş yavaş yaygınlaştırıyoruz. Dünyaya örnek bir şekilde Türk Telekom'un da hassasiyetlerine özen göstererek projeyi yürütüyoruz. Ben bu vesileyle Türk Telekom'da bu işe gönül vermiş olan, gönül verdiğini bildiğimiz yetkili çalışma arkadaşlarımıza, başta yönetim kurulu başkanının şahsında, yöneticilerinin şahsında teşekkür etmek istiyorum. Onların da kulaklarını çınlatmış olalım. Bugüne kadar 157 kurumda oluşturduk biz bu sistemi. 157 kurumda 132 milyon civarında bir görüşme oldu bugüne kadar. Sistemin ilk kuruluşundan bugüne kadar 132 milyon görüşme oldu. Yaklaşık 483 bin hükümlü tutuklu bu sistemden istifade etmiş oldu ve 483 bin hükümlü tutuklu yaklaşık 837 bin yakınıyla bu sistem üzerinden görüşmüş oldu. Bu sistem üzerinden görüşmüş olduklar. Baktığımız zaman hani sohbetin başında ifade etmiştik insana dokunma demiştik. Çok sayıda insana dokunduğumuzu görüyoruz bu vesileyle. Görüşmelerin çok mutlu olduğunu, memnun olduklarını, devlete bu hizmet nedeniyle de müteşekkir olduklarını biliyoruz. Sistem bize ciddi anlamda bir insan kaynağı tasarrufu sağlamış oldu. Ziyaretçiler için de telefonla görüşmeye götürüp getirdiğimiz hükümdüler için de. Projenin uzun vadede sistemimize mali anlamda da katkıları çok fazla olacaktır. Ama biz bu katkılarını, bu getirilerin hepsini insana dokunma çabasının gölgesinde görüyoruz.

Murat PEHLİVAN: Peki ne kadar kâğıt tasarrufu sağladınız? Bir kâğıt tasarrufu da olması gerekir.

Enis Yavuz YILDIRIM: UYAP kapsamında sağlanmış olan kâğıt tasarrufu zaten oldukça fazla. Birkaç orman büyüklüğünde... Bununla ilgili Bilgi İşlem Genel Müdürlüğümüzün istatistik çalışma-

ları vardı. Yaklaşık 100 milyon adet kâğıt tasarrufu olduğunu arkadaşlarım ifade ettiler. Ama ben bunun ötesinde özellikle insan kaynaklarımızı daha verimli kullanma açısından bir tasarrufun da altını çizmek isterim. Ziyaretçi sayısında önemli azalma oldu. Bu da ziyarete gelen kişilerin daha kaliteli bir şekilde ziyaret yapmalarını sağlıyor. Bu da diğer ziyaretçilere yansayan bir olumlu etki.

Murat PEHLİVAN: Kâğıt tasarrufunu şunun için sordum. Dijitalleşmenin hep çıktı olarak ne tür faydalar sağladığı sorgulanır. Çok güzel ifade ettiniz; sağladığı faydaları, sosyal faydalarını, topluma olan faydalarını, hem personele olan katkısını. Dolayısıyla da cezaevindeki insanlara olan sosyal katkısını çok güzel ifade ettiniz. Ama bir de çevre duyarlılığı var. Çevre ile ilgili kısmı var. Kâğıt tasarrufu da meselenin o yönünü oluşturuyor. Bildiğim kadarıyla siz enerji işi de yapıyorsunuz cezaevlerinde. Bildiğim kadarıyla en büyük GES üreticilerinden bir tanesisiniz.

Enis Yavuz YILDIRIM: Batı'da alternatif enerji kaynaklarına ciddi bir yönelim var. Bizim ceza infaz kurumlarında kullandığımız, büyük miktarda sarf ettiğimiz enerji var. Bugüne kadar bu enerjiyi genel sistemden temin ediyorduk. Ancak özellikle alternatif enerji kaynaklarının artması, bunlardan istifade teknolojisinin güçlenmesiyle beraber biz bu alana da yöneldik. Yeni yaptığımız ceza infaz kurumlarımızda Sayın Bakanımızın da talimatıyla özellikle alternatif enerjilerden, özellikle de güneş enerjisinden istifade etme çabası içerisindeyiz. Bunun güzel uygulamaları var. En yakın uygulaması Sincan kampüsümüzde şu anda yapılıyor. İçerisinde bulunduğumuz binanın kullandığı elektriğin %30'u yaklaşık çatımızda bulunan güneş panellerinden sağlanıyor. Bir kamu kurumu olarak da örnek olma adına güzel bir çalışma olduğunu ifade etmek isterim. Yine farklı enerji temin yöntemlerini de denediğimizi ifade etmek isterim. Açık cezaevi faaliyeti olarak hayvancılık yaptığımız bazı kurumlarda biyoenerji, biyogaz sistemlerinden istifade etmeye çalışıyoruz. Bizim üzerine kafa yordüğümüz, aslında günümüzde insanlığın üzerine kafa yordğu alanlardan birisi de alternatif enerji.

Murat PEHLİVAN: Bu konudan dolayı ayrıca tebrik ediyoruz sizleri. Marifet iltifata tabidir. Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü'nün yapmış olduğu dijital dönüşümle ilgili projeleri dışardan izliyoruz. Ciddi takdir görüyor ve bildiğim kadarıyla uluslararası ödüller de alıyorsunuz. En son, bizim Türkiye Bilişim Derneği ile birlikte gerçekleştirdiğimiz kamu bilişim ödüllerinde de çok yüksek bir oy alarak ödüle layık görüldünüz. ACEP projesinin kazandığı ödüllerin önemi, sizin için anlamlı nedir?

Geçtiğimiz yıl Ekim ayında Amerika'da Dünya Cezaevleri Birliği'nin genel kurul toplantısında 8 dalda cezaevlerinin Oscarları denilen, öyle tanımlanan ödüllere ACEP ile aday olduk. Burada yapılan değerlendirmeler sonucunda 70'in üzerinde ülkenin katıldığı, yaklaşık 600 katılımcının olduğu o salonda Türkiye olarak mükemmeliyet ödülünü biz aldık. Bu bizim için gerçekten anlamlı, uluslararası akreditasyonu olması nedeniyle de son derece değerli bir ödül oldu.

Enis Yavuz YILDIRIM: Aslında çok önemli bir soru bu. Evet, marifet iltifata tabi. Ödülün ilk akla gelen etkisi yaptığınızın karşılığını sembolik bir şekilde görmektir. Bu son derece önemli bir husus. Alanda çalışan arkadaşlarımızın motivasyonunu artıran bir faktör. Bundan sonra yapacaklarımızla ilgili size güç veren bir faktör. O sebeple yaptığımız bir işle ilgili ödül almak aynı zamanda sizin doğru yolda ilerlediğinizi gösteriyor ve emsallerine göre de daha güçlü bir şekilde o yolda yürüdüğünüzü gösteriyor. Geçtiğimiz yıl Ekim ayında Amerika'da Dünya Cezaev-

leri Birliği'nin genel kurul toplantısında 8 dalda cezaevlerinin Oscarları denilen, öyle tanımlanan ödüllere ACEP ile aday olduk. Burada yapılan değerlendirmeler sonucunda 70'in üzerinde ülkenin katıldığı, yaklaşık 600 katılımcının olduğu o salonda Türkiye olarak mükemmeliyet ödülünü biz aldık. Bu bizim için gerçekten anlamlı, uluslararası akreditasyonu olması nedeniyle de son derece değerli bir ödül oldu.

Murat PEHLİVAN: Çok onurlu bir ödül olsa gerek.

Enis Yavuz YILDIRIM: Çok mutlu olduk, bunu kalbi olarak ifade etmek istiyorum. Cezaevleri alanında çok fazla bilgisi olmayan, ceza evliliği çok fazla bilmeyen kesimlerin cezaevleri alanıyla ilgili Türkiye'ye yoğun eleştirilerin olduğu, özellikle insan hakları alanında eleştiriler yapmaya çalıştıkları bir zeminde dünyanın en büyük çatı kuruluşunun hükümlülerin durumunun iyileştirilmesi sahasında yapılan çalışmayı böyle takdir etmiş olması, işin tekniğini bilen bir kuruluşun takdir etmiş olması, zaten bildiğimiz, inandığımız bir pozisyonun tescillenmesi açısından da bizim için kıymetliydi. Bu sebeple bu ödülü biz o cesametinin çok üzerinde bir ağırlıkla almış olduk. Dünya Cezaevleri ve Islah Birliği'nin (ICPA) vermiş olduğu ödülü onurla aldık, orada yaptığımız konuşmada da ifade ettim.

Türkiye'de bugün itibarıyla 77 bine yakın ceza infaz kurumu personeli var. Her seviyede çalışan arkadaşlarımızın, emeği olan arkadaşlarımızın adına aldık o ödülü. Ve tabii uluslararası alanda takdir gören bu proje ülkemizde de Türkiye Bilişim Derneği'nin ödüllerine Devletin Vatandaş Hizmetler kategorisinde aday olmuştu. Türkiye Bilişim Derneği'nin sahadaki yetkinliği ve etkinliğini bildiğimiz için aldığımız bu ödülün ne anlama geldiğini de biliyoruz. Bu ödül bizi ICPA ödülü kadar mutlu etti. Bize şevk verdi. Bu işe emeği olan arkadaşlarımızın moral ve motivasyonunu artırdı. Yapılan faaliyetin görünürlüğünü artırdı. Çünkü şöyle bir sıkıntımız var, cezaevleri alanında yaptığımız iyi şeyleri çok fazla paylaşamıyoruz. Bir büyüğümüzün ifadesiyle bazı başarılar sessiz alkışlanıyor. Ama vatandaşımızın bu alanda da yapılan iyi şeyleri bilmesinin yararlı olduğunu düşünüyorum. Bu projeye Sayın Bakanımız Yılmaz Tunç'un

çok büyük destekleri oldu. Projenin geliştirilmesi ve insana dokunan yeni alanlara da teşmil edilmesi için de talimatları oldu. Bizim alanda çalışmalarımız vardı. Çeşitli STK'larla ve diğer kurumlarla iş birliği için de burada yapılan teknoloji için bir zemin olması talimatını aldık. Bu noktada avukatlarla, Sağlık Bakanlığı ile ilgili farklı çalışmalarımız da vardı. Yine bu zemin üzerine inşa edilecek olan çalışmalar. Dolayısıyla bu yeni çalışmalar için bu ödüller bize moral motivasyon sağladı. Ama yolun sonuna gelmedik. Ben inanıyorum ki niyeti doğru, hedefi doğru, amacı insana dokunmak olan bu projeye biz başka ödüllerinize de talip olacağız.

Murat PEHLİVAN: Bu projeyi uygulamak için yurt dışından talep edenler oluyor mu?

Enis Yavuz YILDIRIM: Bu konudaki çalışmalarımızı bilen ülkeler ciddi ilgi gösteriyorlar. Bu vesileyle şunu ifade edeyim, eminim bu projenin büyük etkisi olmuştur. ICPA'nın yıllık konferansları olur. Bunlar çok önemsedikleri, iki yıl

önceden planladıkları konferanslar. Bu çerçevede teknoloji ile ilgili konferansı İstanbul'da yapmaları için kendilerine davette bulunduk. Onlar da bu davetimize sıcak baktılar. Daha sonra da teknoloji konferansını 2024 Nisan'ında İstanbul'da yapacaklar. Bu şu demek, dünyanın ceza infaz kurumları alanındaki tüm profesyonelleri, istifade eden tüm ülkeleri, bu alanda yatırım yapmış olan şirketler de dahil olmak üzere özel sektörü Türkiye'ye gelecek. Burada ciddi bir çatı altında bu konferans ve bu konferansa bağlı teknoloji fuarı görmüş olacağız. Bunu Türkiye'ye davet etmekteki amacımız, Türk Telekom gibi bu alana yatırım yapmış olan, Türk Telekom gibi dijital alanda faaliyet gösteren yerli ve milli şirketlerimizi de çok uzaklara gitmeden kendi kapısının önünde uluslararası alanda gösterebilmek. Bizim kamu olarak bir görevimiz de özel sektöre bu anlamda yol açmaktır diye düşünüyorum. Yine ICPA tarihinde ilk defa olarak bir şey daha yaptılar. Ceza infaz kurumu yapılarıyla ilgili, binalarıyla ilgili konferansı da bu konferansın ekine

koydular. ICPA ilk defa iki konferansı bir ülkede birleşik yapacak. Bu da yine bizim alanda faaliyet gösteren özel sektörümüz için kendisini göstermek, faaliyetlerini tanıtmak açısından bir fırsat kapısı olacaktır. Biz yerli ve milli firmalarımız için seve seve o zemini oluşturacağız. Türk Telekom ile birlikte yaptığımız bu işin dünyada örnek model olabileceğini ve birçok ülkede de uygulanabileceğini görüyoruz. İnşallah önümüzdeki süreçte diğer ülkeler için de uygulanabilir bir proje haline gelecektir.

Murat PEHLİVAN: Ceza ve Tevkifevinde akıllı teknolojileri nasıl kullanıyorsunuz? Bu teknolojilerden tutuklu ve hükümlüler nasıl istifade ediyor? Sadece görüntülü görüşmeden mi istifade ediyorlar?

Enis Yavuz YILDIRIM: Sistem aslında temel hareket noktası itibarıyla görüntülü ve sesli görüşme sistemiydi. Ancak ifade etmişim, bu sistem aynı zamanda teknolojinin kullanımı ile ilgili bize ciddi bir zemin oluşturmaktadır. Bir altyapı oluşturmaktadır. Bu altyapı üzerine yeni mekanizmalar oluşturma imkânımız oldu. ACEP çerçevesinde bugüne kadar, ki bu sayacaklarım sınırlı değil, bunların yenileri gelecektir mutlaka. Bugüne kadar hangi imkanları hükümlü ve tutuklularımıza verdiniz dersiniz... Bir defa görüntülü görüşme temel maksattı. Bunun dışında bugüne kadar kantin alışverişleri için hükümlü ve tutuklulardan siparişlerini alırdık. O siparişleri kantine götürürdük. Kantinde siparişleri temin ettikten sonra hesaplarındaki paradan bir miktar alışveriş yaptıkları kadar düşüm yapardık. Siparişleri götürür tekrar ilgililerine teslim ederdik. Bunların hepsinin kaydının tutulması, hesaplarının kontrolü tamamen insan eliyle insan unsuru kullanılarak yapılıyordu. Şimdi ACEP sistemi içerisinde bir sipariş alanımız var. Hükümlü ya da tutuklu parmak iziyle girmiş olduğu sistem üzerinden tüm siparişleri otomatik olarak sisteme girebiliyor. Bu kantinin önüne düşüyor. Bu arada hükümlünün hesabını sistem okuyor. Hesabında yeterli para olup olmadığını görüyor. Hesabından aldığı miktar kadar parayı düşüyor. Bu paranın limitler içerisinde olması lazım. Sınırsız bir harcama yetkisi yoktur hükümlü ve tutuklularımızın. Limitler içerisinde o miktarı düşüyor

ve daha sonra da aldığı eşyalar kantinden talep ettikleri hükümlüye ulaşıyor. Burada ara işleri yapan tüm personelimiz, evrak üzerinde mahkûmun siparişlerinin gidişi gelişi, reddiyat makbuzları, tahsilat makbuzları bunların hepsi devre dışı kalmış oluyor. İşte kâğıt tasarrufu olarak ifade edeceğimiz kaynaklardan birisi bu.

Murat PEHLİVAN: Önemli bir kaynak.

Enis Yavuz YILDIRIM: Önemli bir kaynak. Yine hükümlü ya da tutuklu kütüphaneden kitap sipariş ediyordu. Bu kitap siparişini yine memur üzerinden ilgili infaz koruma üzerinden yapıyordu. Kütüphaneye gidiyordu, bu sipariş kayda giriyordu. Okumak için kitabını alacak, okuyacak daha sonra kütüphaneye iade edecek. Artık bizim sistemimiz üzerinden doğrudan hükümlü ve tutuklu kütüphaneden arzu ettiği siparişi isteyebilmekte. Bu da hükümlü ve tutuklularımız için önemli bir imkân sağlıyor.

Yine hükümlü ve tutuklularımızın doğrudan bakanlıkta oluşturulmuş bir birime erişim imkanını sağladık biz. Bakanlık iletişim imkânı sağladık. Bakın dünyada örneği olmayan bir reformdur. Bunu şunun için yapıyoruz. Biz ceza infaz kurumlarında olup da duymaktan endişe ettiğimiz hiçbir olay olmadığını düşünüyoruz. Elbette insanın olduğu yerde olumlu olumsuz hadiseler yaşanır. Ancak bu konuda gerek bakanlığımızın gerek devletimizin bir duruşu var. Genel müdürlüğümüzün bu duruşa uygun bir yaklaşımı var. Bu sebeple hükümlü ve tutuklunun bulunduğu kurumla ilgili, kendisiyle ilgili, insan hakları ile ilgili her türlü müracaatını aracısız bir şekilde genel müdürlüğümüzde oluşturulacak olan bir birime yapmasını temin ettik. Şimdi bununla ilgili hazırlık çalışmalarını yapıyoruz. Bir defa daha ifade ediyorum. Bu alanda örneği olmayan reform mahiyetinde bir çalışmadır. Sayın Bakanımızın talimatlarıyla biz bu alanı açmaya hazır hale getirdik. Ve önemli bir konu da ceza infaz kurumlarında kapalı alanlarda kalan hükümlü ve tutuklularımızın sağlığı. Buralarda görevli doktorlar üzerinden, görevli hekimler ve sağlık personeli üzerinden biz sağlık hizmetini vermeye gayret ediyoruz. Ancak kurumlar 7 gün 24 saat esasa göre çalışan yapılar. 24 saat burada doktor bulunduramayabiliyorsunuz. Bu defa basit rahatsızlıklar için, acil olup ol-

Dünyada bir yapay zekâ konusu var. Gittikçe yaygınlaşıyor. Akıllı teknolojilerin kullanılması meselesi var. ACEP içerisinde çokça istifade ettik. Biz parmak izinden tutun da kabinde bir kişinin, iki kişinin olup olmadığının tespiti ve buna göre konuşma izni vermeye kadar, yine görüntü transferine kadar... O akıllı teknolojileri ve özellikle de yapay zekâ konusunu uygulamalarımızda kullanma düşüncesi içerisindeyiz.

madığını anlamadığınız rahatsızlıklar için bir ambulans çıkarıyorsunuz. Yanına jandarma personelini, kolluk personelini koyuyorsunuz. Yeteri kadar kişiyi hastaneye gönderiyorsunuz. Kampüs bazen şehir dışında oluyor. Uzun mesafeler gidiyor ve söz gelimi bir ağrı kesiciyle durum giderilebileceğini öğrenip bütün bu masrafları yaptıktan sonra sağlık kıymetli hiçbir şeye esirgemezsiniz. Geri dönüşünüz. Sağlık Bakanlığı ile yaptığımız görüşmelerle, Sağlık Bakanlığının da bu konuda ciddi desteğiyle uzaktan doktor, e-doktor diye isimlendirilen...

Murat PEHLİVAN: Tele tıbbi devreye sokmuşsunuz.

Enis Yavuz YILDIRIM: Evet, sistemi de bunun üzerinden kullanabileceğiz. Bunun da çalışmaları bugünlerde yapılmaya devam ediyor. Bu konuda Sağlık Bakanlığının olumlu yaklaşımı, desteği, gayreti var. Biz de bu tarafta bunu hızlandırmaya çalışıyoruz. Dolayısıyla çok basit müdahalelerle, oradaki sağlık personeline yapılacak tariflerle, basit bir ağrı kesiciyle, basit bir pomatla çözülebilecek bir sorun için hükümlüyü kilometrelerce götürme-

ye gerek kalmayacak. Revirdeki ACEP cihazından hükümlü sağlık kuruluşuna ulaşabilecek. Az önce de ifade ettim. Hazırlığını yaptığımız başka alanlarda var. Bu bir zemin. Üzerine çokça şey ekleyebilirsiniz. İşte e-mektup dedikimiz, hükümlünün belli yerlere elektronik mektup yazabileceği bir sistem var. Yine kamu kurumlarına dilekçe verebileceği bir sistem daha var burada. Bunlar tamamen aracı-sız, maliyeti düşük bir şekilde bu zeminin kullanılmasıyla oluyor. İnşallah önümüzdeki süreçte daha birçok fonksiyonuyla bu sistemden istifade edeceğiz.

Murat PEHLİVAN: Yani sürekli geliştiriyorsunuz, sürekli üstüne koyuyorsunuz. Çok kıymetli. Elinize yüreğinize sağlık. Çok teşekkür ediyorum. Görüşüm kadariyle ekibiniz çok başarılı Sayın Genel Müdürüm. Anladığım kadarıyla. Son olarak ilave etmek istediğiniz bir konu var mı?

Enis Yavuz YILDIRIM: Şimdi siz teknolojiyle başladınız, teknolojiyle gitti sohbetimiz. Biraz sosyallikten bahsettik. Ama tabii teknoloji hiç yolun sonuna gelmiyor. Dolayısıyla bizim için de bu yapılanlar aslında yolun çok başlangıcı. Dünyada bir yapay zekâ konusu var. Gittikçe yaygınlaşıyor. Akıllı teknolojilerin kullanılması meselesi var. ACEP içerisinde çokça istifade ettik. Biz parmak izinden tutun da kabinde bir kişinin, iki kişinin olup olmadığının tespiti ve buna göre konuşma izni vermeye kadar, yine görüntü transferine kadar... O akıllı teknolojileri ve özellikle de yapay zekâ konusunu uygulamalarımızda kullanma düşüncesi içerisindeyiz. İnsan unsurunun gerekliliğini asla inkâr etmiyoruz.

İnsanın düzeltilmesinde, sosyal hayata hazırlanmasında insan unsuru çok önemlidir. Ama ben inanıyorum ki teknolojik destek kaliteyi artıracaktır. Teknolojik destek bizim amaçladığımız sosyal hayata daha iyi hazırlanma süreçlerini kolaylaştıracaktır. Ben bu vesileyle bu alanda faaliyet gösteren, gayret gösteren, bu alana inanan öncelikle çalışma arkadaşlarıma sohbetimiz çerçevesinde bir kez daha teşekkür ediyorum. Yine bize yol arkadaşlığı yapan, emeği geçen Türk Telekom ve çalışanlarına, yöneticilerine bir kez daha teşekkür etmek istiyorum. İnşallah daha güçlü, daha güzel projelerimizde de sohbet etme imkânı buluruz.